

Η ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΤΗΣ 3 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1830*

ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΟΣ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

ΥΠΟ ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ

Τὸ ἔτος εἰς τὸ ὁποῖον εἰσήλθομεν εἶναι ἀφιερωμένον εἰς τὴν πανηγυρικὴν ἀναθεώρησιν μιᾶς ἱστορίας ἑκατὸν ἐτῶν. Ὅσον καὶ ἂν τὴν βαρύνουν τὰ χρόνια εἶναι ἡ ἱστορία τῆς ἀναγεννωμένης ἑλληνικῆς νεότητος, ἡ ὁποία μεθ' ὅλας τὰς τραγικὰς περιπετείας τοῦ δρόμου τῆς καὶ ὡς νὰ μὴ τὴν ἐνοχλοῦν κωλύματα, σταθμοί, τέρματα κινεῖται, προχωρεῖ, τολμᾷ, ἐπισχύεται, κατισχύει, πάντοτε ἐλπίζει καὶ πάντοτε προσδοκᾷ. Καὶ ἰδοὺ εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ πανηγυρικοῦ ἔτους συναντῶμεν τὸ ριζικὸν γεγονός, τὴν ἐπέτειον τῆς Ἑλληνικῆς Ἀνεξαρτησίας τῆς ἀναγνωρισθείσης διὰ τοῦ Πρωτοκόλλου τῆς 3^{ης} Φεβρουαρίου. Ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας κ. Γ. Στρέϊτ θὰ φέρῃ τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ πολυσημάντου θέματος, ἐκ τῶν πρώτων ἀναγραφόμενου εἰς τὸ πρόγραμμα τῆς σημερινῆς συνεδρίας. Ἀλλ' ἄς μοῦ ἐπιτραπῇ πρὸ τούτου νὰ τονίσω κάτι: Ὁ Σπυρίδων Τρικούπης εἰς τὸ τέρμα τῆς ἱστορίας του τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως μνημονεύων τὸ κοσμοϊστορικὸν γεγονός, ἐπιλέγει: «Ὅλοι δὲ οἱ εἰς Χριστὸν πιστεύοντες λαοὶ ἐχαιρέτισαν ἀγαλλόμενοι τὴν νέαν ταύτην δημιουργίαν». Ἡ λέξις δημιουργία, τῆς ὁποίας κάμνει χρῆσιν ὁ ἱστορικός, μοῦ ἐνθυμίζει ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ ἐλευθερία, ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἀποτελεσματικῶν παραγόντων πὸν προσπίπτουν εἰς τὴν προοπτικὴν τοῦ παρατηρητοῦ εἶναι καὶ ἡ πραγματοποίησις ἐνὸς ὄνειρου, ὃχι μόνον δι' ἐμέ, νομίζω, κατασκευτικῶν ἰδιαζόντως. Τὴν ἑλληνικὴν ἐλευθερίαν ὄνειρο-

* Συνεδρία τῆς 6 Φεβρουαρίου 1930.

πόλησαν καὶ διελάλησαν ἕξ δημιουργοὶ ποιηταὶ οἱ μεγαλύτεροι τοῦ παρελθόντος αἰῶνος. Εἶναι ὁ Γκαῖτε καὶ ὁ Σέλλεϋ, ὁ Βύρων καὶ ὁ Σατωβριάν, ὁ Δαμαρτῖνος καὶ ὁ Οὐγκώ. Οἱ χαιρετισμοὶ τῶν ἀγαλλομένων λαῶν, τοὺς ὁποίους ὑπονοεῖ ὁ ἱστορικός, ἀπηχοῦσι κατὰ μέγα μέρος τοὺς λόγους καὶ τοὺς διδυράμβους, τοὺς ἐνθουσιασμοὺς καὶ τὰς θυσίας τῶν ποιητῶν. Ἰερὸν χρέος μοῦ ἐπιβάλλει τὴν σιγμὴν αὐτὴν καὶ ἀπὸ τῆς ἕδρας ταύτης νὰ μνημονεύσω καὶ νὰ εὐλογήσω τὰ ὀνόματά των.

ΤΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ ΤΗΣ 3^{ης} ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1830 ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ.

ΥΠΟ Γ. ΣΤΡΕΪΤ

Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν δὲν δύναται ν' ἀντιπαρέλθῃ σιγῶσα τὴν ἑκατοστὴν ἐπέτειον τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν συνετελέσθη ἡ διπλωματικὴ πράξις ἢ ἐπισήμως διαδηλώσασα τὴν ἰδρυσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, ἤτοι τὸ πρωτόκολλον τῆς 3^{ης} Φεβρουαρίου 1830 μεταξὺ Ἀγγλίας, Γαλλίας καὶ Ρωσσίας, ἀφ' οὗ χρονολογεῖται ἡ ἐν τῇ διεθνῇ κοινωνίᾳ καθιέρωσις ὑπὸ τῶν τριῶν τούτων εὐεργετίδων Δυνάμεων τῆς ὡς κράτους ὑπάρξεως τῆς ἡμετέρας πατρίδος. Δὲν ἐγεννήθη οὐδ' ἐδημιουργήθη τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος διὰ τοῦ πρωτοκόλλου ἐκείνου. Ἦδη τὸ ἀπὸ 1^{ης} Ἰανουαρίου 1922 Σύνταγμα τῆς ἐν Ἐπιδαύρῳ Ἐθνικῆς Συνελεύσεως ἀνέγραψεν, ἐν ὀνόματι τῆς ἀγίας καὶ ἀδαιρέτου Τριάδος, ὅτι «τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος, τὸ ὑπὸ τὴν » φρικώδη Ὀθωμανικὴν δυναστείαν, μὴ δυνάμενον νὰ φέρῃ τὸν βαρῦτα- » τον καὶ ἀπαραδειγματίστον ζυγὸν τῆς τυραννίας καὶ ἀποσεῖσαν αὐτὸν » μὲ μεγάλας θυσίας κηρύττει σήμερον διὰ τῶν νομίμων παραστατῶν » του εἰς Ἐθνικὴν συνηγμένων Συνέλευσιν, ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, » τὴν πολιτικὴν αὐτοῦ ὑπαρξιν καὶ ἀνεξαρτησίαν».

Τὸ δὲ κήρυγμα τοῦτο «ἐγερτήριον ἅμα καὶ ὄρκος ἱερός», ὡς τὸ ὠνόμασεν ὁ Σπυρίδων Λάμπρος, ἐπραγματοποιήθη ἐν μακρῷ ἀγῶνι, καταπλήσσοντι διὰ τῶν ἡρωϊκῶν κατορθωμάτων ὀλοκλήρον λαοῦ καὶ δι' ὑψίστων τοῦ γένους ἡμῶν θυσιῶν, ἀλλὰ καὶ τῇ βοήθειᾳ πολυπληθῶν